

Raadsinformatiebrief

GEMEENTEBESTUUR

onderwerp Voortgang aanpak zwerfafval 2017-2024
RIB nummer 2020 122
collegevergadering d.d. 17 november 2020
programma Leefbaar Venlo
portefeuillehouder S. Peeters

ons kenmerk 1690814
team RGBORU
steller DJW Nijskens
doorkiesnummer +31 77 3596800
e-mail d.nijskens@venlo.nl
datum 17 november 2020
bijlage(n)

datum verzonden

18 NOV. 2020

Informatie voor de raad (voor kennisgeving)

Op 31 januari 2018 hebben wij toegezegd dat wij via een jaarlijkse raadsinformatiebrief de raad informeren over de voortgang van de aanpak van zwerfafval. Deze raadsinformatiebrief voor 2020 ligt hier voor u.

Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris

Twan Baaijskens

de burgemeester

Antoin Scholten

Samenvatting (Verplicht, maximaal een half A4)

De gemeente heeft sinds 2011 verschillende besluiten genomen die betrekking hebben op zwerfafval. Samengevat wil de raad dat:

- het overal schoon is (vrij van zwerfafval);
- bewoners actief gestimuleerd worden om verantwoordelijkheid te nemen voor het zelf schoonhouden van wijken;
- de gemeente bewoners hierbij faciliteert;
- de gemeente de zwerfafvalgelden hiervoor volledig inzet.

Op 19 december 2017 hebben wij de notitie "Van schoon maken naar schoon houden" vastgesteld. Dit plan van aanpak is de basis voor de verdere aanpak van zwerfafval in Venlo tot en met 2024. In de notitie zijn de maatregelen beschreven die de gemeente Venlo wil gaan nemen om te komen tot het wensbeeld (Raadsinformatiebrief 2017-164). Het wensbeeld 2025 is: *"Een schone gemeente zonder zwerfafval"*.

Op 31 januari 2018 hebben wij toegezegd dat wij via een jaarlijkse raadsinformatiebrief de raad informeren over de voortgang van de aanpak van zwerfafval. Deze raadsinformatiebrief voor 2020 ligt hier voor u.

Samenvattend kan gezegd worden dat zwerfafval en dumpingen / bijplaatsingen van afval op straat onderwerpen zijn die de gemoederen van bewoners, medewerkers en politiek vaak bezighouden. Zo ook in de gemeente Venlo en zeker dit jaar als gevolg van de coronatijd. Vooral het tweede kwartaal van 2020 was op (zwerf)afvalgebied een lastige periode: meer dumpingen, bijplaatsingen en zwerfafval en minder medewerkers/bewoners die zwerfafval op konden ruimen. Het is dan ook niet vreemd dat de gemiddelde (beleving over de) hoeveelheid rommel op straat in 2020 verslechterd lijkt.

Alhoewel er vooral in het tweede kwartaal van 2020 problemen ontstonden op (zwerf)afvalgebied is dat niet het hele verhaal. Er zijn op diverse niveaus ook allerlei stappen gezet die bijdragen aan het realiseren van het wensbeeld. Om een schone gemeente Venlo in 2025 te zijn is onze gemeente voor een belangrijk deel afhankelijk van Europese en landelijke regelgeving en maatregelen. Europees geldt de Single Used Plastic richtlijn (SUP-richtlijn). De richtlijn, die gaat over 10 plastic producten, moet in juli 2021 zijn ingevoerd in de regelgeving van alle EU-lidstaten. Op landelijk niveau wordt per 1 juli 2021 statiegeld op kleine plastic flesjes ingevoerd. Daarnaast is de kans groot dat er ook statiegeld op blikjes wordt ingevoerd in het najaar van 2022. Andere landelijke ontwikkelingen die effect hebben op het zwerfafval zijn het landelijke verbod op het verkopen en afsteken van sommige vuurwerkproducten per 1 december 2020 en het stoppen van de verkoop van knetterballen en ander vuurwerk met plastic onderdelen door bedrijven onder druk van de publieke opinie.

Lokaal zijn er ook veel activiteiten / nieuwe ontwikkelingen die bijdragen aan minder zwerfafval: aan basisscholen worden gratis zwerfafvallessen aangeboden; er is nieuw evenementenbeleid opgesteld waarbij (zwerf)afval een van de punten is waarop evenementen moeten gaan verduurzamen; er is een verbod gekomen op het oplaten van ballonnen; de vrachtautoparkeerplaats op de James Cookweg wordt uitgebreid; we willen zwerfafval en bijplaatsingen monitoren samen met bewoners zodat gericht acties gevoerd kunnen worden tegen bepaalde overlastproducten of op bepaalde overlastlocaties; er wordt regelmatig gecommuniceerd over het onderwerp, er is tijdelijke extra handhaving ingehuurd voor de aanpak van zwerfafval, er zijn extra maatregelen genomen die bij kunnen dragen aan minder bijplaatsingen (vulgraadmetingen; nieuwe beleidsregels omtrent kamerverhuur,

Raadsinformatiebrief

woningsplitsing en woningomzetting; bieden extra faciliteiten en communicatie) en in bepaalde gebieden (Trade Port, Belfeld t/m Venlo ten oosten van de Maas en ten zuiden van de Nijmeegseweg) wordt nu regelmatig zwerfafval verwijderd door de gemeente. Tot slot heeft de gemeente Venlo zich aangesloten bij de Schone Rivieren Alliantie. Door de aansluiting laat de gemeente Venlo zien een brongerichte aanpak van vervuiling belangrijk te vinden en door samenwerking zullen andere partijen eerder gestimuleerd worden om een bijdrage aan dit doel te leveren.

Bijlagen

Nr.	Naam	Datum
1.
2.
3.
4.
5.

Onderbouwing

■ Algemene toelichting

1. Wat is de kernopgave (Wat wordt voorgelegd aan de raad?)

Op 19 december 2017 hebben wij de notitie "Van schoon maken naar schoon houden" vastgesteld. Dit plan van aanpak is de basis voor de verdere aanpak van zwerfafval in Venlo tot en met 2024. In de notitie zijn de maatregelen beschreven die de gemeente Venlo wil gaan nemen om te komen tot het wensbeeld (Raadsinformatiebrief 2017-164).

Het wensbeeld 2025 is: *"Een schone gemeente zonder zwerfafval"*.

Deze raadsinformatiebrief informeert u over de voortgang van de aanpak van zwerfafval.

2. Waarom? (Wat is het doel van de raadsinformatiebrief?)

Op 31 januari 2018 hebben wij toegezegd dat wij via een jaarlijkse raadsinformatiebrief de raad informeren over de voortgang van de aanpak van zwerfafval.

3. De informatie

(Beleving) rommel op straat 2019/2020

Zwerfafval en dumpingen / bijplaatsingen van afval op straat zijn onderwerpen die de gemoederen van bewoners, medewerkers en politiek vaak bezighouden. Zo ook in Venlo en zeker dit jaar als gevolg van de coronatijd.

Uit de Stadspeiling 2019 blijkt dat het schoonhouden van de openbare ruimte (onkruid en rommel) een aandachtspunt is voor Venlo als gemeente, voor het stadscentrum, maar ook op buurtniveau. Ruim vier op de tien inwoners geven aan dat zij Venlo geen schone gemeente vinden. Het schoonhouden van de buurt wordt gemiddeld met een 5,6 beoordeeld, wat overigens wel een lichte stijging is ten opzichte van 2017 (5,4).

Daarbij moet opgemerkt worden dat zwerfafval / rommel op straat niet een speciaal Venloos probleem is. Het 'Eindrapport subjectieve monitoring zwerfafval 2019' zegt: "Net als in 2018 geven Nederlanders ook in 2019 aan dat zwerfafval het probleem is dat de overheid als eerste zou moeten aanpakken in hun wijk. Het percentage Nederlanders dat zwerfafval als belangrijkste probleem noemt, is nagenoeg gelijk gebleven (45% in 2018 en 42% in 2019)."

In Venlo wordt het onderwerp ook genoemd in verschillende samenlevingsagenda's 2020. Hier is niet een grote gemene deler te vinden. Afhankelijk van de wijk speelt het onderwerp meer of minder en is het gericht op beheer, voorzieningen, handhaving en/of communicatie.

De gemeente kent 30 tot 40 locaties met ondergrondse containers waar regelmatig afval wordt bijgeplaatst (hotspots). Vaak zijn het locaties bij panden met kamerbewoning. De afgelopen jaren zijn verschillende maatregelen (o.a. verbeteren werking containers, communicatie, handhaving) genomen om het aantal bijplaatsingen te beperken, maar de

overlast is hardnekkig. De gemeente ruimt het afval ook vaak op, maar dit kan voor bewoners ook juist een reden zijn om het afval hier dan maar neer te zetten.

(Zwerf)afval in coronatijd

Door de coronatijd hebben zich in 2020 op afvalgebied verschillende problemen voorgedaan. Mensen gingen hun huis en tuin opruimen waardoor er meer afval werd aangeboden/bijgeplaatst; terrassen waren niet meer open waardoor bewoners en bezoekers in de openbare ruimte gingen eten en er hier meer (zwerf)afval ontstond en tegelijk waren er door de coronamaatregelen minder medewerkers en vrijwilligers beschikbaar om (zwerf)afval op te ruimen. Vooral het tweede kwartaal van 2020 was op afvalgebied een lastige periode. Het is dan ook niet vreemd dat de gemiddelde (beleving over de) hoeveelheid rommel op straat in 2020 verslechterd lijkt.

Kritiek op en steun voor de gemeente

De aanpak van zwerfafval en bijplaatsingen leidt regelmatig tot kritiek van bewoners. Natuurlijk is een deel van die kritiek terecht. Soms worden containers niet snel genoeg gerepareerd, soms worden afvalbakken niet tijdig gelegeerd en natuurlijk kan men vinden dat de gemeente meer zwerfafval zelf moet opruimen. Maar bij sommige stellingen kunnen ook kanttekeningen worden geplaatst.

Stelling	Kanttekeningen
Er wordt steeds meer afval gedumpt of bij ondergrondse containers geplaatst	In de maanden april t/m juni (begin coronatijd) is er een piek geweest van het aantal bijplaatsingen, Vanaf juli lijkt het aantal bijplaatsingen weer terug te zijn op het niveau van voor de coronatijd. Bijplaatsingen worden meestal veroorzaakt door het gedrag van mensen, niet door storingen van de containers.
Er zijn veel te weinig of te kleine afvalbakken	In Venlo staan een kleine 1400 gemeentelijke afvalbakken. Daarnaast zijn er nog vele bakken bij bedrijven, sportclubs, etc. Een deel van de bewoners / bezoekers neemt de moeite niet om afval vast te houden tot een afvalbak. Daarnaast worden openbare afvalbakken soms gebruikt om huishoudelijk of bedrijfsafval in te dumpen.
Afvalbakken worden niet vaak genoeg gelegeerd (vooral in het stadscentrum)	Afvalbakken in de winkelcentra worden dagelijks gelegeerd en op sommige drukke plekken zelfs 2x dag. Problemen doen zich soms voor doordat afvalbakken optisch vol lijken, bijvoorbeeld omdat groot afval (bijvoorbeeld pizzadozen) bovenin de afvalbak wordt gelegd.

Natuurlijk hebben bewoners en bezoekers ook een eigen verantwoordelijkheid bij het schoon houden van de openbare ruimte. Veel bewoners erkennen dat en pleiten voor meer opvoeding of handhaving.

Overige ontwikkelingen

Alhoewel er vooral in het tweede kwartaal van 2020 problemen ontstonden op (zwerf)afvalgebied is dat niet het hele verhaal. Er zijn op diverse niveaus ook allerlei (vaak positieve) ontwikkelingen gaande. Hieronder staat beschreven wat de stand van zaken is met betrekking tot deze ontwikkelingen.

Europese maatregelen tegen zwerfafval

Plastic afval in zee (plastic soep) is een internationaal probleem. Daarom wil de Europese Unie (EU) wegwerpplastic verminderen en meer plastic inzamelen en recyclen. Hiervoor is een richtlijn gemaakt: de Europese Single Used Plastic richtlijn (SUP-richtlijn). Deze richtlijn gaat over de 10 plastic producten die het meest worden gevonden op de Europese stranden. De maatregelen gelden voor alle EU-lidstaten, dus ook voor Nederland en zullen ook leiden tot minder zwerfafval op het land. De richtlijn moet in juli 2021 zijn ingevoerd in de regelgeving van alle EU-lidstaten.

Een aantal belangrijke maatregelen uit de SUP-richtlijn zijn:

- Vanaf 2021 moeten lidstaten zorgen voor minder gebruik van plastic on-the-go verpakkingen (zoals drinkbekers en voedselcontainers);
- Vanaf 2021 komt er een verbod op bepaalde plastic wegwerpproducten. Bijvoorbeeld plastic bordjes, plastic bestek, plastic roerstaafjes en rietjes;
- Vanaf 2024 moeten doppen en deksels vastzitten aan plastic flessen en drankverpakkingen.
- Vanaf 2021 komt er een voorschrift op hygiëneproducten (zoals vochtige doekjes, tampons en maandverband), tabaksproducten en drinkbekers.
- Producenten worden verantwoordelijk voor (zwerf)afval van een aantal van hun producten. Dit gaat over onder andere drank- en voedselverpakkingen, drinkbekers, lichte plastic tassen, vochtige doekjes, tabaksproducten (met filters), ballonnen en vistuig. Producenten moeten onder meer zorgen voor de inzameling, het vervoer en de verwerking van die plastic producten. En voor bewustwording van de consument.
- De overheid gaat consumenten informatie geven over herbruikbare alternatieven voor deze plastic producten. En over mogelijkheden voor goed afvalbeheer (hoe afval af te danken). Ook krijgen consumenten informatie over het gevolg van dit plastic afval op het milieu.

Landelijke maatregelen tegen zwerfafval

Op landelijk niveau zijn er verschillende maatregelen / acties gestart om zwerfafval te verminderen.

Plastic flesjes en blikjes

Plastic flesjes en vooral blikjes zijn een zeer belangrijk deel van het zwerfafval. De Nederlandse regering heeft besloten om per 1 juli 2021 statiegeld op kleine plastic flesjes in te voeren. Het statiegeldbedrag wordt 15 cent en zuivel en sappen zijn uitgezonderd van statiegeld. Voor de blikjes is een vergelijkbaar traject opgezet als eerder voor de flesjes; de bedrijven krijgen tot het najaar van 2021 de kans om (1) 90% van de blikjes gescheiden in te zamelen en (2) de blikjes in het zwerfafval met minstens 70% terug te dringen. Lukt dat niet, dan komt er ook statiegeld op blikjes in het najaar van 2022. De wetgeving hiervoor wordt inmiddels voorbereid. De verwachting is dat het het bedrijfsleven niet lukt om het aantal blikjes in het zwerfafval met 70% terug te dringen. Toch is statiegeld op blikjes nog niet zeker. Het politieke beslissingsmoment staat namelijk gepland na de verkiezingen en dat betekent dat het uiteindelijke besluit bij een nieuwe regering komt te liggen.

Vuurwerkafval

Per 1 december 2020 komt er een landelijk verbod op het verkopen en afsteken van sommige vuurwerkproducten zoals knalvuurwerk en vuurpijlen.

Landelijk is er door vrijwilligers onder aanvoering van 'de Zwerfinator' en 'de Plastic Soupsurfer' een actie georganiseerd onder de naam 'operatie knetterbal'. Het doel van de

actie was om aan bedrijven te vragen om te stoppen met het gebruik van vuurwerk met plastic zodat dit wegwerpplastic niet in het milieu terecht kan komen. Operatie knetterbal was een zeer groot succes. Onder druk van de publieke opinie zijn vele bedrijven gestopt met de verkoop van knetterballen en ander vuurwerk met plastic onderdelen.

Rookafval

Gerekend in aantallen zijn peuken de grootste fractie van het zwerfafval. Voor veel mensen is het normaal gedrag om peuken op straat (uit te trappen en daar) achter te laten. Op 5 september 2020 hebben 11 organisaties verenigd in het Plastic Peuken Collectief de landelijke actie 'Peukmeuk' uitgevoerd. Ook in Venlo heeft de groep Venlo Schoon hieraan deelgenomen. Het Plastic Peuken Collectief vraagt aan de regering om sigarettenfilters met schadelijke plastics en schadelijke chemische stoffen te verbieden, al dan niet in Europees verband. De gemeente Venlo heeft na afloop van de actie via Facebook aandacht besteed aan dit onderwerp. Dit ook om bewustwording te bevorderen.

Venlose maatregelen tegen zwerfafval

In Venlo is het uitgangspunt/de norm: "Iedereen houdt zijn omgeving schoon". De gemeente Venlo stimuleert het gewenste gedrag. Omdat de gemeente niet iedereen zelf kan bereiken en opvoeden vraagt de gemeente aan alle organisaties en bewoners om dit gewenste gedrag ook te stimuleren in de eigen organisatie en kennissenkring.

Educatie

In het schooljaar 2019/2020 heeft er weinig educatie op scholen plaatsgevonden over zwerfafval. Dit had enerzijds te maken door persoonlijke omstandigheden bij de opdrachtnemer en vervolgens door de coronacrisis. Voor het schooljaar 2020/2021 heeft een nieuwe partij de opdracht gekregen om op basisscholen zwerfafvallessen (inclusief opruimacties) uit te voeren. Deze lessen worden aan de scholen gratis aangeboden.

Evenementen

In 2020 is een nieuw evenementenbeleid opgesteld. Van elke organisator verwachten we dat het evenement zo duurzaam mogelijk wordt georganiseerd. De grote hoeveelheid afval die overblijft na afloop van een evenement is een van de meest genoemde punten waarop evenementen moeten gaan verduurzamen. Hierbij wordt het 3R- principe gehanteerd: Reduce: minder afval produceren, Re-use: hergebruiken van materialen en Recycle: afvalscheiding om recycling mogelijk te maken. Organisatoren zorgen voor het schoon achterlaten van de locatie.

Ballonnen

Op 9 december 2014 heeft de Tweede Kamer een motie aangenomen die gemeenten oproept actief het oplaten van ballonnen te ontmoedigen. Omdat ballonnen gemeentegrenzen overschrijden stimuleert ons college duidelijke landelijke regels over het gebruik van ballonnen. Lokaal is het oplaten van ballonnen sinds 20-12-2019 verboden (APV artikel 2:61).

Vuurwerkafval

Per 1 december 2020 komt er een landelijk verbod op het verkopen en afsteken van knalvuurwerk en vuurpijlen. Politie en boa's zullen waar nodig handhavend optreden.

Zwerfafval door vrachtwagenchauffeurs

Binnen de gemeente Venlo zorgen (parkerende) vrachtwagenchauffeurs bij met name sommige bedrijventerreinen voor veel zwerfafval. Het uitbreiden van de

vrachtautoparkeerplaats op de James Cookweg zal waarschijnlijk het zwerfafvalprobleem verkleinen. De planning is dat de parkeerplaats 31-12-2021 gereed is. De gemeente Venlo ruimt verder maandelijks zwerfafval in grote delen van Trade Port en rond de haven.

Zwerfafval door hengelaars en recreanten aan het water

Verspreid in het land zijn er pilotprojecten gestart om zwerfafval door hengelaars en recreanten aan de waterkant te verminderen. Vaak gaat het hier om maatregelen zoals het plaatsen van extra afvalbakken/containers, communicatie en soms handhaving. De gemeente Venlo volgt de uitkomsten van deze projecten. Waar mogelijk zullen goede maatregelen in de toekomst ook binnen de gemeente Venlo worden ingevoerd.

Monitoring

Zwerfafval en bijplaatsingen zijn veelbesproken thema's binnen de gemeente Venlo. Iedereen heeft een mening, maar harde gegevens over de ontwikkeling van de hoeveelheid vervuiling ontbreken vaak. Daarom willen we zoveel mogelijk samen met bewoners de hoeveelheid zwerfafval en bijplaatsingen gaan monitoren. Met die gegevens kunnen we gericht acties voeren tegen bepaalde overlastproducten of op bepaalde overlastlocaties. Door de monitoring te combineren met het direct opruimen van het afval draagt de monitoring ook direct bij aan een schonere stad. De activiteit past binnen het bestaande budget en de bestaande capaciteit.

Afvalbakken

De gemeente wordt vaak verweten te weinig afvalbakken te hebben en deze onvoldoende vaak te legen. Binnen de gemeente Venlo staan echter zo'n 1400 door de gemeente geplaatste afvalbakken. Een klein deel daarvan is door bewoners geadopteerd. Daarnaast staan er nog vele andere afvalbakken bij bijvoorbeeld winkels en terrassen. Meestal zijn bedrijven eigenaar en beheerder van deze bakken.

Een flink gedeelte van de afvalbakken wordt gevuld door blikjes en plastic flesjes. Statiegeld op flesjes en blikjes zal er niet alleen voor zorgen dat er minder zwerfafval op straat terechtkomt, het zal er ook voor zorgen dat er minder flesjes en blikjes in afvalbakken worden gegooid. Dit zal er op termijn voor zorgen dat bakken minder snel vol raken of 'overkoken'.

Communicatie

De communicatie over zwerfafval is in de afgelopen periode onder andere gericht op het in het zonnetje zetten van de vrijwilligers. Door het laten zien van de goede voorbeelden willen we de vrijwilligers waarderen, het gewenste gedrag laten zien en andere bewoners stimuleren om mee te doen.

Daarnaast is de informatiecampagne 'Afval update' uitgevoerd. Daarbij is gericht gecommuniceerd over onbekendere aspecten van zwerfafval die mensen aan het denken kunnen zetten om zo hun gedrag positief te veranderen. De belangrijkste thema's waren de afbraaktijden van diverse soorten zwerfafval, het dodelijke gevaar van weggegooid blik voor koeien, de aanwezigheid van plastic in filtersigaretten (en dus in peuken op straat) en de hoogte van de boetes voor het op straat gooien van zwerfafval.

Gedurende het jaar is er ook aandacht geweest voor de actie Schone Maas, Plastic PeukMeuk, Maas Cleanup, aanvragen grijpstokken, bijplaatsingen, het goed gebruik van openbare afvalbakken en de mogelijkheden voor het ophalen van grof afval.

Handhaving

Wat betreft de handhaving ligt er een motie 'krachtige vuist van overheid én gemeenten tegen vervuiling' waarin ons college wordt opgeroepen om het voortouw te nemen om samen met andere gemeenten (G40) op te trekken richting nationale overheid om meer instrumenten te krijgen om zwerfafval, dumpafval en hondenpoep doeltreffender te bestrijden. Ook heeft uw raad daarin gevraagd om bestaande regelgeving zo aan te passen dat gemeenten zelf boetes kunnen opleggen en de hoogte daarvan zelf te kunnen bepalen en ook andere landelijke oplossingsrichtingen aan te dragen. Over de voortgang van deze motie wordt u apart geïnformeerd.

Van november 2018 tot en met december 2019 is een extra handhaver voor zwerfafval ingehuurd. De ruim 1500 extra handhavingsuren hebben geresulteerd in 31 processen verbaal en 39 waarschuwingen.

Bijplaatsingen

Bijplaatsingen worden niet gezien als zwerfafval, maar ze kunnen wel tot zwerfafval leiden. Er kunnen diverse redenen zijn die leiden tot bijplaatsingen. De gemeente streeft ernaar zelf de basis op orde te hebben (voorkomen volle containers, snel oplossen storingen en technische defecten) en locaties met een speciale problematiek (vooral kamerbewoning / dump) gericht aan te pakken.

Vulgraadmetingen

Om volle containers nog beter te voorkomen zijn gedurende het afgelopen jaar alle ondergrondse containers voorzien van vulgraadpennen. Hiermee kan de inzamelaar op afstand zien wanneer een ondergrondse container geleegd moet worden. Containers die snel vol zijn worden dan ook sneller geleegd.

Kamerverhuur

Bijplaatsingen ontstaan vaak op plekken waar sprake is van kamerverhuur. De afvoer van afval is dan onvoldoende geregeld. Op 22 februari 2020 is de beleidsregel "Kamerverhuur, woningsplitsing en woningomzetting Venlo 2020" in werking getreden. Feitelijk is dit een toetsingskader voor nieuwe aanvragen. De indieningsvereisten voor een aanvraag omgevingsvergunning, voor kamerverhuur, woningsplitsing en woningomzetting, zijn aangescherpt. Er is nu onder andere een beheersplan vereist. In dat beheersplan moet ook de wijze van afvalinzameling worden aangegeven. Er wordt dus van de aanvrager verwacht dat hij / zij voor indiening van een formele aanvraag nadenkt over hoe om te gaan met afval. Na indiening van de aanvraag kan de gemeente dit beoordelen en waar nodig bijsturen in het kader van de al dan niet te verlenen omgevingsvergunning. Wat voor de mensen op straat ook kan helpen is dat er bij de voordeur van een kamerverhuurpand een bordje moet komen met de contactgegevens van de pandbeheerder. In de geest van de Omgevingswet dient de aanvrager verder invulling te geven aan een omgevingsdialog. Ook worden de gevolgen voor de leefbaarheid nog nadrukkelijker in beeld gebracht in de vorm van een leefbaarheidstoets. Kortom, het is minder eenvoudig om in Venlo een kamerverhuurbedrijf te beginnen, een woning te splitsen in appartementen/studio's of bijvoorbeeld een kantoor te gebruiken als woonruimte. Betere regels vooraf zullen leiden tot minder nieuwe bijplaatsingen.

Bij bestaande overlastplekken met kamerverhuur bieden we extra faciliteiten aan kamer(ver)huurders. De eigenaren kunnen per verhuurde kamer een pasje voor ondergrondse containers krijgen en die kunnen ze aan hun huurders beschikbaar stellen zodat zij altijd een pasje bij zich hebben bij het buitenzetten van het afval. Om

buitenlandse (kamer)huurders te informeren zijn ook informatiebladen in 6 talen gemaakt. Deze informatiebladen worden meegegeven/meegestuurd naar (her)vestigings in Venlo. Daarnaast kunnen ze waar nodig ook op andere plekken uitgedeeld worden door bijvoorbeeld handhavers of bewonersondersteuners.

Illegale bewoning

Indien er sprake is van illegale bewoning van een pand dan levert de gemeente niet de noodzakelijke middelen (container, pasje, etc.) voor een goede afvoer van het afval. De bewoners of eigenaar van het pand zullen hun afval dan op een andere wijze kwijt proberen te raken. Hierdoor ontstaan bijplaatsingen, dumpingen of het afval wordt bijvoorbeeld in openbare afvalbakken weggegooid waardoor deze niet meer gebruikt kunnen worden voor het tegengaan van zwerfafval. Illegale bewoning wordt via handhaving aangepakt.

Schoonmaken

In de gemeente Venlo ruimen ongeveer 100 groepen regelmatig zwerfafval op. Veel dorps- en wijkraden en buurt- en bewonersnetwerken zorgen voor de coördinatie van het opruimen van zwerfafval in de wijken. En daarnaast zijn er ook nog honderden bewoners die individueel zwerfafval opruimen.

Het opruimen van zwerfafval gebeurt ook aan de Maas. Bij het project Schone Maas zijn binnen de gemeente Venlo jaarlijks zo'n 20 verenigingen betrokken. Naast schone wijken, dorpen en Maasoevers moeten de opschoonacties en de communicatie hieromheen leiden tot bewustwording / verbeterd gedrag bij de deelnemers en hun omgeving.

De gemeente ruimt zelf zwerfafval in het stadscentrum, rond de grote toegangswegen en een aantal structurele probleemlocaties zoals Trade Port. Daarnaast is ook gestart met het opruimen van zwerfafval in het gebied Belfeld t/m Venlo ten zuiden van de Nijmeegseweg aan de oostkant van de Maas. Dit gebied wordt door de Buitendienst onderhouden.

Aansluiting bij Schone Rivieren Alliantie

De gemeente Venlo heeft zich aangesloten bij de Schone Rivieren Alliantie. Door de aansluiting laat de gemeente Venlo zien een brongerichte aanpak van vervuiling belangrijk te vinden en door samenwerking zullen andere partijen eerder gestimuleerd worden om een bijdrage aan dit doel te leveren.

Budget

De gemeente Venlo ontvangt vanuit het landelijke Afvalfonds tot en met 2022 een bijdrage van ongeveer €120.000,-/jaar voor de éxtra aanpak van zwerfafval. Van dit budget worden jaarlijks maatregelen betaald die passen binnen de gestelde voorwaarden zoals: bewonersparticipatie, educatie, monitoring, enzovoort. De zwerfafvalgelden worden hiervoor volledig ingezet.

Hoe ver zijn we op weg naar het behalen van het wensbeeld?

Om een schone gemeente Venlo in 2025 te zijn is onze gemeente voor een belangrijk deel afhankelijk van Europese en landelijke regelgeving en maatregelen. Voor bronmaatregelen zijn de komende jaren heel belangrijk. In 2021 wordt statiegeld ingevoerd op plastic flesjes en wordt gestart met de maatregelen uit de SUP-richtlijn. De kans is daarnaast heel groot dat er in 2022 statiegeld wordt ingevoerd op blikjes. De invoering van statiegeld op plastic flesjes en blikjes zou al kunnen leiden tot 40% minder volume aan zwerfafval. Een

Raadsinformatiebrief - onderbouwing

bijkomend voordeel is dat er ook minder plastic flesjes en blikjes in de afvalbakken worden gegooid en dit zorgt ervoor dat deze minder snel vol raken.

Landelijk en lokaal zijn er ook steeds meer mensen die actief meestrijden tegen zwerfafval. Zij spreken gemeenten, maar ook de landelijke overheid, bedrijven, bewoners en bezoekers aan door middel van acties. Tegelijkertijd is een deel van de bewoners en bezoekers nog niet of nauwelijks bezig met een schone omgeving. Via communicatie, faciliteren, handhaven en waar nodig opruimen zullen hier nog slagen gemaakt moeten worden.

4. Historische paragraaf (Wat is de geschiedenis van dit dossier?)

De gemeente heeft sinds 2011 verschillende besluiten genomen die betrekking hebben op zwerfafval.

Samengevat wil de raad dat:

- het overall schoon is (vrij van zwerfafval);
- bewoners actief gestimuleerd worden om verantwoordelijkheid te nemen voor het zelf schoonhouden van wijken;
- de gemeente bewoners hierbij faciliteert;
- de gemeente de zwerfafvalgelden hiervoor volledig inzet.

Op 19 december 2017 hebben wij de notitie "Van schoon maken naar schoon houden" vastgesteld. Dit plan van aanpak is de basis voor de verdere aanpak van zwerfafval in Venlo tot en met 2024. In de notitie zijn de maatregelen beschreven die de gemeente Venlo wil gaan nemen om te komen tot het wensbeeld (Raadsinformatiebrief 2017-164).

Het wensbeeld 2025 is: *"Een schone gemeente zonder zwerfafval"*.

Op 31 januari 2018 hebben wij toegezegd dat wij via een jaarlijkse raadsinformatiebrief de raad informeren over de voortgang van de aanpak van zwerfafval. Deze raadsinformatiebrief voor 2020 ligt hier voor u.

5. Relatie met programma

Leefbaar Venlo

6. Vervolgprocedure voor de raad

De raad wordt jaarlijks via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de voortgang van de aanpak van zwerfafval in Venlo.